

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(եռամսյակային)

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

01/07/17

30/09/17

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	17,950,000	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	33,085,008	30,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ¹ Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	31.82%	12%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	31.35%	15%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	14.80%	4%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4%	խախտում առկա չէ
Ն ² ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցայահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	176.11%	60%	խախտում առկա չէ
Ն ² ²¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցայահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	60.05%	10%	խախտում առկա չէ
Ն ² ²² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցայահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	10%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	17.27%	20%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	68.61%	500%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.43%	5%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	2.91%	20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	2%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	18% դրամով	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	18% դրամով	խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.06%	10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	x	7%	խախտում առկա չէ
Այլ	x	x	խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.10.2017թ.

Բանկի վարչության նախագահի
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Է. Սողոմոնյան

Ա. Մկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ծն թիվ 6 ա)

30 Սեպտեմբերի 2017թ.

«ԷՎՈԿԱՐԱՆԿ» ՓԲԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	1,788,395	5,060,606	1,581,649	4,605,080
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(884,615)	(2,490,896)	(810,714)	(2,452,659)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	903,780	2,569,710	770,935	2,152,421
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	151,081	374,958	87,463	257,436
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(157,802)	(367,481)	(97,796)	(205,677)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	(6,721)	7,477	(10,333)	51,759
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	1,510		
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	191,695	472,582	138,172	287,560
Այլ գործառնական եկամուտներ	15,118	46,317	29,415	(8,228)
Գործառնական եկամուտներ	1,103,872	3,097,596	928,189	2,483,512
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	(441,339)	(249,916)	(11,277)	(270,163)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(428,860)	(1,303,195)	(321,088)	(977,241)
Այլ գործառնական ծախսեր	(167,846)	(383,551)	(94,403)	(271,027)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը	65,827	1,160,934	501,421	965,081
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(18,109)	(249,361)	(144,341)	(237,073)
Ժամանակաշրջանի շահույթ	47,718	911,573	357,080	728,008

Բանկի վարչության նախագահ՝

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.17թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ծև թիվ 6 ք)

30 Մեպտեմբերի 2017թ.

«ԷՎՈԿԱՐԱՆԿ» ՓԲԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	86	119,893	864,038	1,404,428
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	86	119,893	864,038	1,404,428
Դրամական հոսքերի հեջավորում				
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ				
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ	(17)	(23,979)	(172,808)	(280,886)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	69	95,914	691,230	1,123,542
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	47,787	1,007,487	1,048,310	1,851,550

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.17թ.

ԿՏ

Ենթահավելված 7

Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 127-Ն որոշմամբ

ՍԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ձև թիվ 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին
30 Սեպտեմբերի 2017թ.

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	16,167,731	15,395,017
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1,856	1,856
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	12,161,718	7,847,937
1.4	Առևտրային մատակարարված պահվող ֆինանսական ակտիվներ	15	-	-
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքություններ	16	52,236,364	46,537,338
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	11,374,817	10,464,825
1.7	Միջև, մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18	501,329	501,835
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	5,229,698	4,540,483
1.12	Այլ ակտիվներ	21	4,304,450	4,206,141
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		101,977,963	89,495,432
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	13,066,564	8,621,693
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	47,176,459	40,101,321
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	5,666,900	5,141,995
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	25,114	85,477
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	709,349	711,646
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	278,004	577,466
2.9	Ստորադաս փոխառություն		4,854,585	4,906,203
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		71,776,975	60,145,801
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	17,950,000	17,950,000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31		
3.3	Պահուստներ՝		2,386,363	2,350,105
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		52,075	52,075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	2,334,288	2,298,030
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)	33	9,864,625	9,049,526
	Ընդամենը՝ կապիտալ		30,200,988	29,349,631
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		101,977,963	89,495,432

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Սկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.17թ.

ԿՏ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)

30 Սեպտեմբերի 2017թ.

«ԷՎՈԿԱՅԱՆԿ» ՓԲԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կամոմնացրական կապիտալ		Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված	Ելքից հեռացված
	Կամոմնացրական կապիտալ	Ելքից հեռացված												
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախադր. ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2016-թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		(303,688)		1,556,972	8,161,259		9,466,618		23,866,618
1.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
2. Վերահաշվարկված մնացորդը														
3. Բաժնեատերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները ըստ մեծության (բաժնեատերերի) գծով, այդ թվում՝														
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեատերերի, փախերի) հաշվին														
4. Այլ համապարփակ նկատույն							1,123,542			728,008		1,851,550		1,851,550
5. Շահութաբաժիններ														
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
7.1. Մասնաճնադրական գլխավոր պահուստի														
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվառման ժամանակաշրջանի վերջում -30- Սեպտեմբերի- 2016թ. (ստուգված)	14,400,000				52,075		819,854		1,556,972	8,889,267		11,318,168		25,718,168
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2017-թ. (ստուգված)	17,950,000				52,075		741,058		1,556,972	9,049,526		11,399,631		29,349,631
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10. Վերահաշվարկված մնացորդը														
11. Բաժնեատերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները ըստ մեծության (բաժնեատերերի) գծով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեատերերի, փախերի) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ նկատույն							95,914			911,573		1,007,487		1,007,487
13. Շահութաբաժիններ														
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասնաճնադրական գլխավոր պահուստի														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում									(59,656)			(59,656)		(59,656)
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր										(96,474)		(96,474)		(96,474)
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվառման ժամանակաշրջանի վերջում -30-հունիսի- 2017թ. (ստուգված)	17,950,000				52,075		836,972	-	1,497,316	9,864,625		12,250,988		30,200,988

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __ 15.10.17թ. _____

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Սկրոտմյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
 (ուղղակի մեթոդ)
30 Սեպտեմբերի 2017թ.

«ԷՎՈԿԱՐԱՆԿ» ՓԲԸ

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		1,987,230	1,347,187
Ստացված տոկոսներ		4,369,763	4,945,255
Վճարված տոկոսներ		(2,444,742)	(2,253,145)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		257,436	374,957
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(205,677)	(367,481)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		1,147,163	102,971
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		352,139	507,180
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		9,936	151,416
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(653,312)	(850,340)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(845,476)	(1,263,626)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(7,708,887)	(1,085,502)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(12,326,694)	(11,720,571)
այդ թվում՝		(829,041)	(9,505,922)
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)			
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		(7,205,405)	347,327
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		(4,292,248)	(2,561,976)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		4,617,807	10,635,069
այդ թվում՝		1,392,238	9,307,758
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		3,225,569	1,327,311
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(5,721,657)	261,685
Վճարված շահութահարկ		(97,211)	(416,546)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(5,818,868)	(154,861)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)		(485,424)	7,478
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(48,959)	(136,410)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(165,743)	(649,378)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		4,344	77,993
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(695,782)	(700,317)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ			(78,197)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(8,747,164)	67
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		11,034,717	1,391,799
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		599,007	431,973
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		15,708	523,704
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		2,902,268	2,269,346
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(84,755)	(43,066)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		(3,697,137)	1,371,102
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	14,559,127	15,886,913
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	10,861,990	17,258,015

**Բանկի վարչության նախագահ
 (գործադիր տնօրեն)**

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը ____ 15.10.17թ., ____

ԿՏ

Էմիլ Մողմոնյան

Ալվարո Մկրտումյան

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

30 Սեպտեմբեր 2017թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. «ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն՝ անվանափոխված «Պրոմեթեյ Բանկ» ՓԲԸ-ն է, որը հիմնադրվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և գործում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից տրված թիվ 27 արտոնագրի հիման վրա: Բանկը իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է՝

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ ,

զ) թողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել , վաճառել թանկարժեք մետաղների բանկային ձուլակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) , ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում : Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո :

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հինգ անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ գործող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից.

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ
Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ
Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ
Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ
Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը ,համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը.

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ
Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ
Մկրտումյան Ալվարդ-Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ
Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
Ալեքսանյան Հայրապետ –Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
Եղիազարյան Կարեն – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ:

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է: Բանկի տասնմեկ մասնաճյուղերն են.

1	«Տիգրան Մեծ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Տիգրան Մեծ 10
2	«Կասյան» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կասյան 5
3	«Թումանյան» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Թումանյան 10
4	«Ազատության 12» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Ազատության 12
5	«Գարեգին Նժդեհ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Գարեգին Նժդեհ 19
6	«Էրեբունի» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Գաջեգործների 76
7	«Գյումրի» մասնաճյուղ	ք. Գյումրի, Շահումյան 125/3
8	«Կոտայք» մասնաճյուղ	ք. Աբովյան, Հանրապետության 28, 1/3
9	«Դավթաշեն» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Տրգրան Պետրոսյան 32/8
10	«Վանաձոր» մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչի 34
11	«Կիևյան» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Կիևյան 2

Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը 256 է:

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի բաժնետերերն են՝

- «Պրոմեթեյ - Սիթի» ՍՊԸ (գործունեության ոլորտը՝ հյուրանոցային և առողջարանային բիզնես, գործունեության տարածաշրջանը՝ ՌԴ դաշնություն) - տիրապետում է Բանկի բաժնետոմսերի 59,87 %-ին (այդ թվում՝ հասարակ բաժնետոմսեր - 40,09 %, արտոնյալ բաժնետոմսեր - 19,78 %):
- «Զակնեֆտեգազստրոյ Պրոմեթեյ» ԲԲԸ (գործունեության ոլորտը՝ գազատարերի և նավթամուղերի շինարարություն, գործունեության տարածաշրջանը՝ ՀՀ և ՌԴ դաշնություն) - տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 37 %-ին:
- Վազգեն Սիմոնի Գևորգյան (ՌԴ քաղաքացի) - տիրապետում է Բանկի հասարակ բաժնետոմսերի 3,13 %-ին:

Նշում - Բանկի գործունեության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Վազգեն Սիմոնի Գևորգյանը (ՌԴ քաղաքացի, գործարար), ով փոխկապակցված է Բանկի մյուս բաժնետերերի հետ և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով համարվում է Բանկի անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին, ինչպես նաև արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ /այսուհետ՝ բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական ակտերի («Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենք, հաշվապահական հաշվառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- գ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառնության, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչվող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից: Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հոդվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հոդվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հոդվածները հաշվեկշռի բոլոր հոդվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ, երբ Բանկի դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չպետք է զեղչվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի մեջ: Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

ա) դրամական միջոց է,

բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,

գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,

ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապահովի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, երբ բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են կատարվել վաճառքի կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների, հետևյալ կատեգորիաների՝

ա) բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով,

բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,

գ) ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և որի իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել,

դ) որպես հեջավորման գործիք և հեջավորված հոդված նախատեսված ֆինանսական ակտիվներ (որոնք չափվում են հեջի հաշվառման պահանջների համաձայն):

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով:

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք չունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով, իսկ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն իրական արժեքով, բացառությամբ նրանից, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Այսպիսի առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:-

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները դրանք այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերսիոն հավելագների (մարժանների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռքբերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա են կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու որոշակի ուղիներ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները այն ֆինանսական ակտիվներն են , որոնք բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր չեն, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ չեն, կամ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ չեն:

Ռեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդես է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ , իսկ մյուս կողմը՝ որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին: Ռեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատունը վաճառողի «դեպո» հաշվից գնորդի «դեպո» հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր: Գործարքի մարման օրը ավանդատունը գնորդի «դեպո» հաշվից ետ է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի «դեպո» հաշվին:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույքի , արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի , գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական զուտ ներդրում կամ էլ պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին , իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագիրը կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխառության) պայմանագիրը կնքված է փոխառուի կողմից ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու պայմանով, փոխառուն պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխառուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, Բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝

ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է զգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կակնկալվեր որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետևանք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը.

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույքները (հատուցադրույք՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերած գործունեությունում օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազդի զեղչման դրույքների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները : Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշիվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլևս նպատակահարմար չէ: Եթե ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝ «հատուկ պահուստի» հաշվին , և բանկը

շարունակում է հաշվառել այն ծանուցման համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ճանաչումը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ենթադրում են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներ, ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, և բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտք չեն: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները, չափվում են ամորտիզացված արժեքով (ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան և հանած անհավաքագրելիության գծով դուրս գրված մարումները) կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը դրամական միջոցների ակնկալվող բոլոր հոսքերը գեղջվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջավորում նշանակում է հեջավորման մեկ կամ ավելի գործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորվող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխհատուցող արդյունքները, համաչափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակտիվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի ղեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները՝

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է՝ նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզորությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշռից, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիջտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից զուրկ որոշելի (իդենտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք՝ վերահսկվում են բանկի կողմից. պահվում են բանկում՝ ծառայություններ մատուցելու և վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան՝ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզբունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

-շենքերի շինությունների համար՝ 40 տարի ,

-կահույքի համար՝ 10 տարի,

-համակարգչային տեխնիկայի համար՝ 3 տարի ,

-գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,

-հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,

-փոխադրամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու , համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ռիսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը», որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ռիսկերի նվազարկմանը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին հասցնելը, շահութաբերության, անվտանգության և վճարունակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- կանոնակարգումը,
- մոնիտորինգը,
- դիվերսիֆիկացումը,
- լիմիտավորումը,
- ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- սթրես սցենարների վերլուծությունը,
- ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկությունից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի, արժույթային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 սեպտեմբեր 2017	30 սեպտեմբեր 2016
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	478.41	474.46
ՀՀ դրամ/1 եվրո	564.57	530.26

3.«Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	165,014	212,388
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	3,613,114	3,082,984
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	950,531	891,766
Տոկոսային եկամուտ «Ռ-Եպո» պայմանագրերից	317,495	407,458
Այլ տոկոսային եկամուտ	14,452	10,484
Ընդամենը	5,060,606	4,605,080

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից և վարկերի դիմաց	308,749	243,900
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,729,189	1,354,976
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի		

դիմաց	220,952	221,698
Տոկոսային ծախսեր «Ռ-Էպո» պայմանագրերի դիմաց	224,556	604,436
Այլ տոկոսային ծախսեր	7,450	27,649
Ընդամենը	2,490,896	2,452,659
<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	2,569,710	2,152,421

4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	27,240	20,384
Հաշվարկային ծառայություններից	175,414	107,285
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	18,119	7,114
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	710	1,262
Վճարային քարտերի սպասարկումից	76,601	56,677
Այլ կոմիսիոն վճարներ	76,874	64,714
Ընդամենը	374,958	257,436

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	78,468	35,238
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	71,157	52,598
Երաշխիքների, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	-	-
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	173	85
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	217,683	117,756

Ընդամենը	367,481	205,677
----------	---------	---------

Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	7,477	51,759
-------------------------------------	-------	--------

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտ շահաբաժիններից	1,510	-

5. «Ձուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-
աժանցյալներից	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	-	-
Ընդամենը	-	-

<u>Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից	1,426	1,426
պարտքային արժեթղթերից	(1,103)	9,945
աժանցյալներից		
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	8,144	8,806
Ընդամենը	8,467	20,177

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	507,181	352,138
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(43,066)	(84,755)
Ընդամենը	464,115	267,383

<u>Գուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից</u>	472,582	287,560
---	----------------	----------------

6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	35,818	58,398
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ եկամուտներ	(2,062)	(2,369)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից գուտ եկամուտներ	-	(77,263)
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*	-	-
Այլ եկամուտներ**	12,561	13,006
Ընդամենը	46,317	(8,228)

**** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը:**

7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

	30/09/17	30/09/16
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումներ	(1,744,607)	(2,347,899)
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	1,494,691	2,077,736
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին	(249,916)	(270,163)

8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	872,530	644,126
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	1,700	2,582
Գործուղման ծախսեր	8,992	8,569
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	77,666	81,105
Ապահովագրության ծախսեր	8,825	184
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	20,297	10,917
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	90,497	80,433
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	21,041	12,240
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	112,498	76,207
Տրանսպորտային ծախսեր	6,847	6,400

Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	27,271	12,124
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	31,896	26,905
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	5,373	5,105
Այլ վարչական ծախսեր	17,762	10,344
Ընդամենը	1,303,195	977,241

9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	439	639
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	15,667	14,861
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	104,801	60,804
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	180,216	150,834
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	69,465	36,791
Այլ ծախսեր	12,963	7,098
Ընդամենը	383,551	271,027

11. Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	260,722	216,437
Հետաձգված հարկ	(11,361)	20,636
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	249,361	237,073

8.23- Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Հազար ՀՀ դրամ	2016	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	30/09/2017
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	10,773	3,633	-	14,406
Վարձակալած հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	-	8,529	-	8,529
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	10,773	12,162	-	22,935
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(380,714)	6,385	-	(374,329)
Վարկեր և փոխատվություններ	(140,000)	28,336	-	(111,664)
Այլ ակտիվներ	(16,442)	(20,607)	-	(37,049)
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	(185,263)	-	(23,979)	(209,242)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(722,419)	14,114	(23,979)	(732,284)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(711,646)	26,276	(23,979)	(709,349)

13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,299,584	5,947,355
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	306,252	362,822
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,489,395	8,832,340
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	72,500	252,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	16,167,731	15,395,017

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **ԱրՔա** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ **72,500** հազ. դրամ:

13_2. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

	2017թ.	2016թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	8,605,836	6,310,177
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,489,395	8,832,340
Թղթակցային հաշիվներ	1,162,784	744,396
Ընդամենը	17,258,015	15,886,913

Ֆինանսական վիճակի մասին Ձև թիվ 7 միջանկյալ հաշվետվության Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտոր մասում արտացոլված **1,856** հազ. դրամը հուլադրամի արժեք է:

14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	11,704	17,303
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	626,390	305,761
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	524,690	421,332
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1,162,784	744,396

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ԿԲ-ում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	- -	-
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	1,521,390 -	249,981 14,518
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	- 95,682	
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ		

չունեցող բանկերում		
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	160,267	162,120
Հաշվեգրված տոկոսներ	83	1,479
Ընդամենը	1,777,422	429,908
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)

Ձուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,940,206	1,174,304
--	------------------	------------------

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	1,797,767	2,176,692
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	-	-
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ	83,489	83,023

ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	55,709	25,143
Հաշվեգրված տոկոսներ	16,701	9,965
Ընդամենը	9,221,512	6,673,633
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Ձուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,221,512	6,673,633

Ձուտ պահանջներ բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,161,718	7,847,937
--	-------------------	------------------

15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակվա</u> <u>ծ</u>	<u>չցուցակվա</u> <u>ծ</u>	<u>ցուցակվա</u> <u>ծ</u>	<u>չցուցակվա</u> <u>ծ</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	-		-	
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-		-	

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակվա</u> <u>ծ</u>	<u>չցուցակվա</u> <u>ծ</u>	<u>ցուցակվա</u> <u>ծ</u>	<u>չցուցակվա</u> <u>ծ</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-		-	

ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-	-

Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-	-
---	---	---

<u>Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>		
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/ԱՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ածանցյալ գործիքներ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-
---	---	---

16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ»

<u>Տրված վարկեր և այլ փոխառություններ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Վարկեր, այդ թվում՝	50,869,704	45,921,205
ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային	5,356,265	4,181,976
Օվերդրաֆտ	957	496
Վարկային քարտեր	780,234	553,585
Ֆակտորինգ		
Ֆինանսական լիզինգ		
Հետգնման պայմանագրեր	946,106	411,208
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
Այլ		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	288,191	365,348
Ընդամենը վարկեր և այլ փոխառություններ	52,885,192	47,251,842
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(648,828)	(714,504)
Ընդամենը զուտ վարկեր և այլ փոխառություններ	52,236,364	46,537,338

<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված չաշխատող (արժեզրկված) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	52,885,192	47,251,842
չաշխատող (արժեզրկված) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	1,360,980	1,707,762
արժեզրկված	66,085	455,529
Ընդամենը չաշխատող վարկեր	1,360,980	1,707,762
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(79,333)	(96,637)
Ընդամենը զուտ չաշխատող վարկեր	1,281,647	1,611,125

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր	1,681,657	412,101
այդ թվում`		
• վարկեր	1,521,390	249,981
• ավանդներ	160,267	162,120
Ֆինանսական կազմակերպություններ	1,797,767	2,176,692
• վարկեր	1,797,767	2,176,692
Պետական ձեռնարկություններ	356,492	483,935
Մասնավոր ձեռնարկություններ,	36,673,080	33,825,113
այդ թվում`		
• խոշոր ձեռնարկություններ	22,737,922	21,372,991
• փոքր և միջին ձեռնարկություններ	13,935,158	12,452,122
Ֆիզիկական անձինք	11,801,299	9,341,520
այդ թվում`		
• սպառողական վարկեր	4,773,769	4,248,312
• հիփոթեքային վարկեր	5,356,265	4,181,976
• վարկային քարտեր	725,159	500,024
• հետգնման պայմանագրեր	946,106	411,208
Անհատ ձեռնարկատերեր	3,766,130	3,235,926
Հաշվեգրված տոկոսներ	298,065	373,922
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	56,374,490	49,849,209
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(648,828)	(714,504)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխատվություններ	55,725,662	49,134,705

Համախառն վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու հնարավոր կորուստների պահուստի գումարը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	11,568,150	21.87	8,075,070	17.09
Գյուղատնտեսություն	748,323	1.42	619,643	1.31
Շինարարություն	2,554,955	4.83	1,497,251	3.17
Տրանսպորտ և կապ	1,237,700	2.34	1,590,453	3.36
Առևտուր	15,177,328	28.7	18,719,264	39.62
Սպառողական	6,555,159	12.4	5,263,502	11.14
Հիփոթեքային վարկեր	5,386,084	10.18	4,220,634	8.93
Սպասարկման ոլորտ	1,501,066	2.84	1,738,187	3.68
Այլ	8,156,427	15.42	5,527,838	11.7
Ընդամենը	52,885,192	100	47,251,842	100

Հաճախորդների գծով վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ Ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	52,881,337	99.993	47,229,694	99.953
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	1,144	0.002	960	0.002
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	2,711	0.005	21,188	0.045
Ընդամենը	52,885,192	100	47,251,842	100

17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	10,071,045	10,027,160
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	10,071,045	10,027,160

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակվա ծ</u>	<u>Օուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակվա ծ</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ-» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	1,303,772	437,665
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	1,303,772	437,665

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-	-	-

<u>Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
---	--	--	--	--

վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	11,374,817	10,464,825
---	-------------------	-------------------

* Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների տոկոսներն կազմում են 408,357 հազ դրամ, որից

ՀՀ պնտական արժեթղթեր	362,733
Ոչ պնտական արժեթղթեր	45,624

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ	Քարտերի թողարկում և սպասարկում	ՀՀ	24.08.05թ.	12.143.1	2 %
2. «ԱԲՈԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	22.11.07թ.	32.108.0	5.9 %
Ընդամենը				44.251.1	7.9 %

18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	486,897 486,897	494,375 494,375
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	14,432	7,460
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	501,329	501,835

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>թցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>չցուցակ- ված</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝				

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>Օրոգակվա ծ</u>	<u>բցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվ ած</u>	<u>բցուցակ- ված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-		-
Հաշվեգրված տոկոսներ		-		-
Ընդամենը		-		-

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ)	(-)	(-)
---	-------	-------

Զուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	501,329	501,835
--	---------	---------

20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա մջջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակ. հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2016թ.	3,602,142	531,062	107,347	625,417	-	117,588	4,983,556
Ավելացում	376,933	193,001	75,799	21,590	110,493	-	777,816
Դուրս գրում	(22,265)	(9,356)	(34,535)	(13,747)	(30,852)	(7,966)	(118,721)
Վերագնահատում*	-						-
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2016թ.	3,956,810	714,707	148,611	633,260	79,641	109,622	5,642,651
Ավելացում	462,563	201,312	30,210	148,599	166,426	-	1,009,110
Դուրս գրում	(39,527)	(15,032)	(39,137)	(812)	(36,618)		(131,126)
Վերագնահատում*	-						-
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2017թ.	4,379,846	900,987	139,684	781,047	209,449	109,622	6,520,635

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2016թ.	131,078	314,576	78,631	406,680	-	91,704	1,022,669
Ավելացում	59,102	83,867	11,803	30,399		11,301	196,472
Դուրս գրում	-	(9,357)	(34,536)	(13,747)		(7,591)	(65,231)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2016թ.	190,180	389,086	55,898	423,332	-	95,414	1,153,910
Ավելացում	123,519	76,857	15,932	21,183		7,042	244,533
Դուրս գրում		(6,529)	(8,582)	(434)			(15,545)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2017թ.	313,699	459,414	63,248	444,081	-	102,456	1,382,898

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2016թ.	3,766,630	325,621	92,713	209,928	79,641	14,208	4,488,741
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2017թ.	4,066,147	441,573	76,436	336,966	209,449	7,166	5,137,737

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2016թ.	38,965	42,957	-	53,077	-	134,999
Ավելացում	3,625	9,781	-	1,926	4,665	19,997
Օտարում	-		-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2016թ.	42,590	52,738	-	55,003	4,665	154,996
Ավելացում	2,700	8,315	-	31,141	8,397	50,553

Օտարում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2017թ.	45,290	61,053	-	86,144	13,062	205,549

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2016թ.	31,535	12,120	-	51,454	-	95,109
Ավելացում	1,676	5,440	-	1,029	-	8,145
Օտարում	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2016թ.	33,211	17,560	-	52,483	-	103,254
Ավելացում	1,517	7,469	-	1,348	-	10,334
Օտարում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2017թ.	34,728	25,029	-	53,831	-	113,588

Ձուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2016թ.	9,379	35,178	-	2,520	4,665	51,742
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2017թ.	10,562	36,024	-	32,313	13,062	91,961

21. «Այլ ակտիվներ»

<u>Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	118,848	95,277
Ընդամենը	118,848	95,277
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(23,940)	(9,632)
«Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	94,908	85,645

<u>Դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դերիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	3,551	2,287
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	-	-
Կանխավճարներ մատակարարներին	411,859	17,162
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոց. ասպահովագրության վճարների գծով	1,253	131
Այլ դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	416,663	19,580
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Ընդամենը	416,663	19,580

<u>Այլ ակտիվներ</u>	<u>Հաշվետու Ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ Ժամանակաշրջան</u>
Պահեստ	11,724	12,628
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ*	3,749,950	4,077,873
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	22,060	7,660
Այլ ակտիվներ	9,145	2,755
Ընդամենը	3,792,879	4,100,916

Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,304,450	4,206,141
-----------------------	-----------	-----------

3,749,950 հազ. դրամը հանդիսանում է չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած գրավի գումար:

23.«Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	-	110,444
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
<u>Սիջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ</u>		
ՀՀ կենտրոնական բանկ վարկեր * ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	25,943	25,876 -
ՀՀ բանկեր վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	1,400,000 6,211,968 28,118	1,400,000 3,743,707
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ	-	

ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	1,062	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,483	3,865
Ընդամենը	7,672,574	5,283,892

Ֆինանսական կազմակերպություններ

Ընթացիկ հաշիվներ	247,665	331,642
վարկեր և ավանդներ	5,008,779	1,893,199
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի գծով	-	1,076,462
այլ	9,198	14,337
Հաշվեգրված տոկոսներ	128,348	22,161
Ընդամենը	5,393,990	3,337,801

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,066,564	8,621,693
---	-------------------	------------------

24.«Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	-	246,050
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ*	6,043	2,722
Հաշվարկված տոկոսներ	-	809
Ընդամենը	6,043	249,581

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	11,027,271	11,365,594
Ժամկետային ավանդներ	983,370	931,038
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	149,282	85,078
Հաշվարկված տոկոսներ	9,413	14,543
Ընդամենը	12,169,336	12,396,253

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	41,997	127,642
Ժամկետային ավանդներ	2,653,501	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		

Հաշվարկված տոկոսներ	40,729	
Ընդամենը	2,736,227	127,642

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	34,419	19,313
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	31	76
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	34,450	19,389

Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	10	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	10	-

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	4,462,529	3,495,825
Ժամկետային ավանդներ	23,313,187	20,148,216
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	63,229	12,661
Հաշվարկված տոկոսներ	273,232	199,456

Ընդամենը	28,112,177	23,856,158
----------	------------	------------

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	290,474	321,384
Ժամկետային ավանդներ	3,793,959	3,113,594
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	33,783	17,320
Ընդամենը	4,118,216	3,452,298

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	47,176,459	40,101,321
--	------------	------------

Հաճախորդների բոլոր ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

25. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	5,645,632	5,121,928
Հաշվեգրված տոկոսներ	21,268	20,067
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,666,900	5,141,995

26. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		
Ընդամենը	-	-

27. «Վճարվելիք գումարներ»

<u>Վճարվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	-	70,027
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերով գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	25,114	15,450
Այլ	-	-
Ընդամենը	25,114	85,477

29. «Այլ պարտավորություններ»

<u>Այլ պարտավորություններ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկներ գծով	-	-

Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով՝

շահութահարկի գծով	62,906	218,449
ԱԱՀ-ի գծով	10,266	79,035
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	3,857	109,265
սոց. ասպահովագրության վճարումների գծով	-	-
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	88,221	66,032
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	12,619	15,846
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ պարտավորություններ*	100,135	88,839
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	278,004	577,466

* Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	2017	2016
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	51,854	53,928
Ավելացում		
Եկամտի ճանաչում	(1,556)	(2,074)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	50,298	51,854

30. «Ստորադաս փոխառություն»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված ստորադաս փոխառություն	4,783,807	4,839,141
Հաշվարկված տոկոսներ	70,778	67,062
Ընդամենը	4,854,585	4,906,203

30. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական հիմնադրամը կազմում է 17 950 000 000 դրամ /տասնյոթ միլիարդ ինը հարյուր հիսուն միլիոն/, որը բաժանված է.

✓ հասարակ բաժնետոմսեր՝ թվով 144 000 /մեկ հարյուր քառասունչորս հազար/ հատ, յուրաքանչյուրը՝ 100 000 ՀՀ դրամ /մեկ հարյուր հազար ՀՀ դրամ/ անվանական արժեքով՝ ոչ փաստաթղթային, ապանյութականացված: Մեկ հասարակ անվանական բաժնետոմսը բաժնետիրոջը տալիս է մեկ ձայնի իրավունք,

✓ արտոնյալ բաժնետոմսեր՝ 35 500 /երեսունհինգ հազար հինգ հարյուր/ հատ, յուրաքանչյուրը՝ 100 000 ՀՀ դրամ /մեկ հարյուր հազար ՀՀ դրամ/ անվանական արժեքով՝ ոչ փաստաթղթային, ապանյութականացված:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը ամբողջությամբ համալրված է ՀՀ դրամով:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը		Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Ռ-Դ ռեզիդենտ Պրոմեթեյ - Սիթի ՍՊԸ	հասարակ բաժնետոմսեր	7,196,400 հազ.	40.1%	Հյուրանոցային բիզնես
	արտոնյալ բաժնետոմսեր	3,550,000 հազ.	19.8%	
	Ընդ.	10,746,400 հազ.	59.9%	
ՀՀ ռեզիդենտ Զակնեֆտեգազտրոյ-Պրոմեթեյ ԲԲԸ	հասարակ բաժնետոմսեր	6,642,000 հազ.	37 %	Գազատարերի և նավթամուղերի շինարարություն
Ռ-Դ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն	հասարակ բաժնետոմսեր	561,600 հազ.	3.1 %	
Ընդամենը՝	17,950,000 հազ.		100 %	

30.09.17թ -ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր	2,699,296	1,580,210
Տրամադրված երաշխիքներ	1,894,395	208,102
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Գնման արժույթային սվոպ	1,980,260	1,980,260
Ընդամենը՝	6,573,951	3,768,572
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	-	-
Ընդամենը՝	6,573,951	3,768,572

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի, բանկոմատների համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	30/09/2017
Մինչև 1 տարի	79,238
1-5 տարի	155,694
5 տարուց ավելի	8,400
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	243,332

Ապահովագրություն

Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի նախաձեռնությամբ՝ "Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին" ՀՀ օրենքի հիման վրա:

Հիմնադրամի նպատակը ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցման երաշխավորումն է: Երաշխավորվում են Հայաստանում գործող բոլոր բանկերում եղած ավանդները: Հատուցումն իրականացվում է բանկի անվճարունակության դեպքում:

Հատուցման ենթակա երաշխավորված դրամային ավանդների առավելագույն չափը 10 միլիոն դրամ է: Եթե գումարը ներդրված է միայն արտարժույթով, ապա երաշխավորվող ավանդի առավելագույն չափը կազմում է 5 միլիոն դրամ:

Հիմնադրամը երաշխավորում է ավանդները իր միջոցների հաշվին, որոնք գոյանում են բոլոր բանկերի կողմից յուրաքանչյուր եռամսյակ կատարվող պարբերական երաշխիքային վճարներից:

Հիմնադրամի գործունեության վերահսկողությունն իրականացնում է ՀՀ Կենտրոնական Բանկը:

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

«Պրոմեթեյ բանկ» ՓԲԸ, իր կողմից վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացնում է համաձայն բանկում գործող ներքին կանոնակարգերի և ընթացակարգերին համաձայն:

Ներկայումս բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկային միջոցների վերադարձելիությունը ապահովված է տարբեր իրացվելի և բարձր իրացվելի գրավի առարկաներով: Բանկում գրավադրված գրավի առարկաների գրավադրման գործընթացը, ինչպես նաև գրավի առարկայի ընտրությունը, գրավ/վարկ հարաբերակցությունը կարգավորվում է բանկի «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով: Նշված կանոնակարգում արտացոլված է բանկում գրավադրվող գրավի առարկաների տեսակները, բացի այդ ներկայացված է գրավի առարկայի գրավադրման /իրացվելիության/ իրական արժեքի հաշվարկման սկզբունքները:

Ստորև ներկայացվում է գրավի առարկաների տեսակները՝

- Անշարժ և շարժական գույք
- Ապրանքանյութական պաշարներ /շրջանառու միջոցներ/
- Պետական և ոչ պետական /անվանական/ արժեթղթեր
- Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներ
- Ոսկյա իրեր /թանկարժեք քարեր և մետաղներ, ոսկու ջարդոններ/
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ
- Դրամական հոսքեր

Հարկավոր է նշել, որ վարկային ռիսկը զսպելու նպատակով բանկում կանոնակարգված է գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափը, որը տատանվում է տարբեր գրավի առարկաների գրավադրման ժամանակ: Սակայն այդ սահմանաչափերի ընտրությունը բավականին արդիական է, քանի որ այն բավականին մեծ նշանակություն ունի վարկային ռիսկի զսպման ժամանակ:

Ներկայումս նշեք, որ բանկում գրավադրվող գրավի առարկաները, որոնք իրենից ներկայացնում են անշարժ, կամ շարժական գույք /բացառությամբ ավտոսրահների կողմից վաճառվող ավտոմեքենաները, որոնք հանդես են գալիս որպես գրավի առարկաներ ավտոմեքենայի առուվաճառքի ժամանակ/,

պարտադիր գնահատվում և վերագնահատվում են անկախ գնահատող լիցենզավորված կազմակերպության կողմից, որի հետ բանկը տվյալ պահին համագործակցում է : Ըստ գնահատող կազմակերպության կողմից տրված գնահատման վերլուծության, որտեղ արտացոլված է ինչպես տվյալ գույքի շուկայական արժեքը, այնպես և գրավադրման արժեքը, բանկը կարողանում է ճիշտ որոշում կայացնել տվյալ գույքի իրական իրացվելի արժեքի վերաբերյալ, որը հաճախ իրենից ներկայացնում է նույն գնահատման վերլուծության մեջ արտացոլված գրավադրման արժեքը: Բոլոր վերը նշված գրավի առարկաները նույնպես ունեն իրենց գնահատման սկզբունքը, որը ամրագրված է «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգում: Նշենք նաև որ ներկա դրությամբ բանկի վարկային պորտֆելը ապահովված է բոլոր բանկի կողմից ընդունված գրավի առարկաներով, իսկ սահմանաչափերը համապատասխանում են ընդունված գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափերին:

Բանկը, մասնավորապես «վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը», չափազանց կարևոր է գտնում վերահսկել բանկի կողմից տրամադրված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև իր վարկառուների պարբերաբար մոնիտորինգների անցկացումը, քանի որ այս գործընթացները սերտ կապված են վարկի վերադարձելիության հետ և հանդիսանում են վարկային ռիսկի զսպման մեխանիզմներից մեկը: Հարկավոր է նշել, որ իրականացվող մոնիտորինգների ժամանակ ուսումնասիրվում և ստուգվում է բանկում գրավադրված, սակայն գրավատուի մոտ գտնվող գրավի առարկայի վիճակը, ինչպես նաև տրամադրված վարկերի օգտագործման նպատակը, վարկառուի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը: Ստուգվում է նաև վարկառուի ընթացիկ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների ի հայտ գալը, գումարների մեծությունները և առաջացման աղբյուրները և մարման ժամանակահատվածը, վարկառուի ակտիվների և պարտավորությունների սահմանային հարաբերակցությունը, դրամական միջոցների առկայությունը դրամարկդում և հաշվարկային հաշիվների վրա, իր հիմնական մատակարարների և սպառողների տվյալները, առկա փախառությունների մեծությունները, առկա վակայն գումարների մնացորդները, ամսեկան մարումների մեծությունները, վերջնական մարման ժամանակահատվածները և այլն:

Բացի այդ մինչ վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացվում է ցանկացած պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատումը, որի վերլուծությունը նույն պես կանոնակարգված է բանկում առանձին ընթացակարգերով, մասնավորապես՝ «Ֆիզիկական և իրավաբանական անձնանց վարկունակության գնահատման» կանոնակարգերով: Նշենք, որ այդ կանոնակարգերում բանկի կողմից մշակվել են տնտեսական բանաձևեր, որոնք օգնում են ռեալ բացահայտել տվյալ վարկառուի վարկունակությունը, որոնցից կարելի է օրինակ նշել, վարկառուի ամսեկան մարումների մեծությունը իր ընդհանուր ամսեկան եկամուտի /հասույթի/ մեծության մեջ, կամ օրինակ իր ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցությունը իր ընդհանուր պարտավորությունների մեջ ներառյալ նոր տրամադրվող վարկային միջոցները, ինչպես նաև հաշվարկվում է իր շրջանառու միջոցների շրջանառելիությունը ամսեկան կտրվածքով, որը նույնպես հնարավորություն է տալիս պատկերացում ստեղծել ապագա վարկառուի առևտրային գործունեության մասին:

Մեծ և առանձնակի ուշադրություն է տրվում այն շարժական գույք գրավի առարկաների որոնք գրավադրված են բանկում, մասնավորապես հոսքագծերի, մեքենասարքավորումների, կամ շրջանառու միջոցների մասով: Այս գրավի առարկաները մշտապես գտնվում են բանկի կողմից վերահսկողության տակ և դրանց վիճակի ստուգումը իրականացվում է բանկի կողմից ավելի կարճ ժամանակահատվածում, համաձայն բանկում սահմանված «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգի:

Ներքին որոշ ռիսկերը զսպելու նպատակով բանկում առկա վակային բոլոր գործերը համարակալվում են և վարվում է առանձին փաստաթղթերի գույքգրման ցուցակ, յուրաքանչյուր վարկային գործի համար առանձին, ինչը հնարավորություն է տալիս բացառել այս, կամ այն փաստաթղթի կորուստը տվյալ վարկային գործից:

Բանկի «Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության» կազմից վարվում է առանձին մի քանի մատյաններ, մասնավորապես վարկային հայտերի ընդունման, մարված վարկային գործերի համարակալման և այլն, որոնք հեշտացնում են վարկային գործընթացը:

Հարկավոր է նշել, որ բանկը նաև մեծ կարևորություն է տալիս գրավի առարկայի ապահովագրմանը, մասնավորապես կանոնակարգելով այն իր «Գրավի քաղաքականության» կանոնակրագով:

Բանկը «Վարկային քաղաքականության» իրականացման շրջանակներում վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով Վարկառու-Գրավատուից (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուից (եթե տարբեր անձինք են) պահանջում է վարկային միջոցների լրացուցիչ ապահովության (վերադարձելիության) միջոցների (գրավի առարկաների)՝ մասնավորապես ավտոմեքենաների և բնակելի անշարժ գույքի գրավի (ըստ Վարկային միջոցների տրամադրման և մարման կանոնակարգի) ապահովագրում, սույն քաղաքականության 4.2 և 4.3 ենթակետերով ամրագրված կարգով:

Ապահովագրումը իրականացվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի գումարի չափով (կամ հաճախորդի ցանկությամբ գրավի առարկաների ամբողջ արժեքի չափով) ապահովագրական պոլիսի հետագա երկարաձգման պարտադիր պայմանով առնվազն տարին մեկ անգամ, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի մարման ամբողջ ժամանակահատվածում:

Առաջնորդվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության օրենքի» 34 հոդվածի 3 կետով, բանկը գրավի առարկաների գնահատման, վերագնահատման և ապահովագրության նպատակով համագործակցում է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ:

ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ համագործակցության ընտրությունը կատարվում է առաջնորդվելով մի շարք օբյեկտիվ չափանիշներից՝

ա) կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ ոլորտում առնվազն երեք տարվա գործունեության փորձ,

բ) ռեյկինգավորված լինեն ռեյտինգ իրականացնող անկախ ընկերության կողմից,

գ) ընդգրկված լինեն առաջին հինգ ռեյկինգավորված կազմակերպությունների շարքում՝ հետևյալ չափանիշներով՝

- ընդհանուր ակտիվներով,
- սեփական կապիտալով,
- ընդհանուր պասիվներով,
- գուտ շահույթով (կան վնասով),
- ապահովագրական փոխհատուցումով,

- վերաապահովագրողի ռեյկինգով (հեղինակությամբ):

Բացի նշված պարտադիր հիմնական օբյեկտիվ պահանջներից, բանկը ուսումնասիրության և վերլուծության կարող է ենթարկել նաև կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալի մեծությունը, տարեկան հասույթը, ինչպես նաև կազմակերպությունների կողմից մատուցվող գնահատման և ապահովագրման պրոդուկտները, դրանց գծով սակագների մեծությունները և այլն: Գնահատող կազմակերպությունների կողմից իրականացվող գնահատման գործընթացը պետք է ներառի գնահատման մեթոդների մի քանի մոտեցումներ, կատարվի կոնկրետ հաշվարկների միջոցով, տրվող հաշվետվությունների մեջ ընդգրկված լինի ինչպես գնահատվող գրավի առարկայի շուկայական արժեքի հաշվարկը, այնպես և գրավադրման (իրացման անհրաժեշտության դեպքում իրացվելի) արժեքները:

Բանկը առաջնորդվելով Բանկի «Վարկային քաղաքականությունով», Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով կատարում է Բանկում գրավադրված և գրավատուի տիրապետության տակ գտնվող գրավի առարկայի վերահսկում՝ սահմանելով հետևյալ պարբերականությունը՝

Անշարժ գույքը (բնակելի, հասարակական, արտադրական, գյուղատնտեսական նշանակության շենքերը, շինությունները, հողատարածքները) յուրաքանչյուր վերագնահատման ժամանակ (առնվազն տարին մեկ անգամ) ենթարկվում է վերահսկման ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից: Վերահսկման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրված գնահատման հաշվետվության մեջ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շենքերի, շինությունների տեխնիկական վիճակը, բնակարանների և առանձնատների գծով կատարված շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների աստիճանը (հիփոթեքային վարկավորման դեպքում):

Շարժական գույքը (հոսքագծերը, տեխնոլոգիական սարքավորումները, հաստոցները, մեքենա-սարքավորումները) ենթակա է վերահսկման Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում հոսքագծերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների, հաստոցների, մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական վիճակը, դրանց առկայությունը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ոչ պետական բաց բաժնետիրական /փակ բաժնետիրական/ ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերը ենթակա չեն վերահսկման այն դեպքում, երբ արժեթղթերը գտնվում են Բանկի տիրապետության ներքո, իսկ եթե գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության ներքո, վերահսկումը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Դեպոզիտարիան՝ տրամադրելով Բանկին տեղեկանք արգելադրման վերաբերյալ և քաղվածք:

Պետական արժեթղթերի (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակների վերահսկումը իրականացվում է ՀՀ ԿԲ-ի միջոցով (պետական արժեթղթերը (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակները մուտքագրվում են Բանկի՝ գրավադրված արժեթղթերի դեպո հաշվին) և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկին տրամադրվում է քաղվածք՝ գրավադրված արժեթղթերի վերաբերյալ: Շրջանառու միջոցների (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Բանկի տիրապետության տակ, ապա վերահսկման անհրաժեշտություն չի առաջանում: Եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության տակ, ապա վերահսկումը իրականացվում է Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շրջանառու միջոցների (հումքի, պաշարների, նյութերի, պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների) առկայությունը, դրանց տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ավտոմեքենաների (մարդատար և բեռնատար) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է վեց ամիսը մեկ անգամ՝ Վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների իրականացման ժամանակացույցի համաձայն Վարկառուի Բանկ ներկայանալու ժամանակ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում ավտոմեքենայի առկայությունը, տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Գրավադրված՝ ոսկյա զարդերի, թանկարժեք քարերի, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորների, թանկարժեք այլ մետաղների, նրանց ջարդոցների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում:

Հաշվարկային կամ ավանդային հաշվի միջոցների գրավադրման դեպքում վերահսկողության անհրաժեշտություն չի առաջանում, քանի որ նշված միջոցները սառեցվում են մինչև պարտավորությունների մարումը:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը կատարվում է համաձայն «Վարկային ռիսկի կառավարման» դրույթների և Բանկի Խորհուրդի կողմից հաստատված վարկային քաղաքականության, վարկային գործառնության իրականացումը, վերահսկողությունը և կարգավորումը սահմանող և կանոնակարգող համապատասխան կարգերի:

Վարկային ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

- վարկային քաղաքականության մշակում,
- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգում,
- վարկային պորտֆելի կառավարում,

- վարկային գործընթացների կառավարում,
- չաշխատող վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային ռիսկի սահմանափակման միջոցառումների մշակում,
- հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում:
Վարկային ռիսկի կառավարումը իրենից ներկայացնում է որոշակի գործողությունների հերթականություն, որը կարելի է բաժանել հետևյալ փուլերի.
- վարկային ռիսկի բացահայտում,
- վարկային ռիսկի քանակական գնահատում,
- ռիսկի ընդունման ռազմավարություն,
- ռիսկի վերահսկում,
- վարկային ռիսկերի զսպման և նվազեցման մեթոդների ընտրություն,
- ռիսկերի մոնիտորինգ,
- ռիսկի մակարդակի վերահսկում:
Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ առանձին վարկառուների և պորտֆելի ներկայացված են ստորև բերված

Աղյուսակում.

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլեր	Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ	
	առանձին վարկառուի	պորտֆելի
Վարկային ռիսկի բացահայտում	Ռիսկը արտահայտվում է հնարավոր պատճառներով փոխառուի պարտավորությունների չկատարման մեջ	Ռիսկը արտահայտվում է փոխառուների կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքների մեջ

Վարկային ռիսկի քանակական գնահատում	Փոխառուի վարկունակության գնահատում, որը բաժանվում է 2 փուլի. Փոխառուի վարկային վարկանիշի որոշում Հնարավոր կորուստների գնահատում	Վարկառուների դասակարգումը ըստ ռիսկի դասերի հնարավոր կորուստների հաշվարկի համար. 1. Ըստ վարկային ռիսկի մակարդակի 2. Ըստ փոխկապակցվածության (նույն ճյուղի, նույն մարզի, բանկի հետ փոխկապակցված և այլ) 3. Հնարավոր կորուստների գնահատում
Որոշման ընդունում	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները
Ռիսկի վերահսկում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն վարկառուների վարկի մարման պատրաստականության և ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հաշիհաթում, վարկառուների հետ սերտ համագործակցում, վարկառուի պատրաստականության և ֆինանսական հնարավորությունների մակարդակների բարձրացում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն Դիվերսիֆիկացիա հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում, լիմիտների սահմանում ըստ ճյուղային, տարածքային, ծավալային և այլ կենտրոնացումների

Ռիսկերի մոնիտորինգ.	Վարկառուի գործունեության անընդհատ մոնիտորինգ համաձայն Հավելված 1-ի (կցվում է), վարկային ռիսկի մակարդակի փոփոխման նպատակով	Վարկային պորտֆելի գնահատում ընթացիկ արժեքով, վարկային ռիսկերի կրիտիկական մակարդակներին մոտենալու առումով Վարկերի որակի վերլուծություն Վարկային քաղաքականության իրականացման վերահսկում, Գործող օրենսդրության համապատասխանության մոնիտորինգ
---------------------	---	--

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարման իրավասու մարմիններ են հանդիսանում Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը, Վարկային կոմիտեն, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը, Բանկի բոլոր տարածքային ստորաբաժանումները, ռիսկերի կառավարման մենեջերը, ներքին հսկողության մարմինները:

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Աղյուսակում ներառված չեն հաշվեգրված տոկոսները, տույժերն ու տուգանքներն.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխառվածություններ , այդ թվում՝	51,427,966	6,114	1,279,345	34
1. Արդյունաբերություն	11,257,637	125	274,025	7
2. Գյուղատնտեսություն	743,445	9		
3. Շինարարություն	2,336,345	23	178,195	1
4. Տրանսպորտ և կապ	1,302,982	17		
5. Առևտուր	14,410,580	365	695,287	10
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,496,599	75		
7. Սպառողական* այդ թվում՝	6,405,586	4,931	115,188	15
7.1 անշարժ գույքի գրավով	2,660,633	547	105,501	10
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	593,172	108	7,297	1
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	13,474,792	569	16,650	1
Դեբիտորական պարտքեր	4,799,142	586	8,085	24
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251			
Հետաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	4,593,691	691		
ներաշխիքներ	1,894,395	12		
ակրեդիտիվներ	-	-		

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխառվածություններ , այդ թվում՝	45,353,288	4,481	1,564,089	38
1. Արդյունաբերություն	7,856,206	112	171,557	4
2. Գյուղատնտեսություն	586,693	6	29,516	1
3. Շինարարություն	879,345	27	537,924	2
4. Տրանսպորտ և կապ	1,247,690	14	333,919	1
5. Առևտուր	18,312,078	361	305,154	11
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,722,423	70	8,489	1
7. Սպառողական* այդ թվում՝	5,148,498	3457	77,292	15
7.1 անշարժ գույքի գրավով	2,586,649	522	73,026	9
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	737,795	136	-	-
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	9,600,355	434	100,238	3
Դեբիտորական պարտքեր	1,308,060	482	12,902	21
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251			
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,788,312	678		
երաշխիքներ	208,102	13		
ակրեդիտիվներ	-	-		

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	51,427,966	6,114	1,279,345	34
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	51,424,111	6,103	1,279,345	34
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)՝				
1. Ռուսաստան	2,711	9		
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
1. ԱՄՆ	124	1		
2. Նիդերլանդներ	1,020	1		
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	45,353,288	4,481	1,564,089	38
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	45,331,433	4,475	1,564,089	38
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)՝				
1. Ռուսաստան	17,997	4		
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	954	1		
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	2,904	1		

Բանկը հաստատել է վարկային ակտիվների արժեքի չափման արժեզրկման կորստի գնահատման և պահուստի ձևավորման նոր կարգ :
Համաձայն որի և կատարվել է 30.09.17թ-ի բանկի պահուստների ձևավորումը :

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժութային, տոկոսադրույքի և գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտարժութային և տոկոսային ռիսկերին, որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտարժույթի ռիսկ - Արտարժութային ռիսկը պայմանավորված է ասպագայում արտարժույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից, այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտարժույթների նկատմամբ: Արտարժութային ռիսկ կարող է առաջանալ, երբ արտարժութային դիրքը (արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ, սփուպ, ֆորվարդ և ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները և պարտավորությունները) բաց է:

Արտարժութային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժութային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժութային ռիսկի կանխատեսման, արտարժութային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման, արտարժութային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը, որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերով:

Արժութային ռիսկերը զսպման նպատակով, Բանկը սահմանել է արժութային բաց դիրքերի սահմանաչափեր ըստ առանձին արժույթների, որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտարժութային դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանված է.

- ա. յուրաքանչյուր արտարժույթի երկար դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 7 տոկոս,
- բ. բոլոր արտարժույթների երկար դիրքերի հանրագումարի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաչափ	31/12/16 թ		30/09/17 թ	
ԱՄՆ դոլար	7%	0.06%		-1.01%	
Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	7%	0.02%		0.02%	

Եվրո	7%	-0.06%	-0.10%
Ռուս.ռուբլի	7%	0.02%	-1.61%
Կանադական դոլար	7%	0.00%	0.01%
Շվեցարական ֆրանկ	7%	0.03%	0.03%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետևանքով արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժույթային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթոդաբանությամբ ըստ (ՀՀ ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նաև, պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սթրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ ուն	7813322	5891374	2463035	16167731
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմակերպություններից	7937596	3907690	316432	12161718
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9921566	42296332	18466	52236364
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսիվներ	11374817			11374817
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին ակտիվներ		501329		501329
Այլ	9270166	215284	50555	9536004
Ընդամենը ակտիվներ	46317467	52812009	2848488	101977963
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմակերպություններից	12621010	408924	36630	13066564

Պարտավորություններ ըստ հաճախորդների նկատմամբ	4160018	42311569	704872	47176459
Ստորադաս փոխառություններ		4854585		4854585
Այլ պարտավորություններ	988147	5681060	10160	6679367
Ընդամենը պարտավորություններ	17769175	53256138	751662	71776975
Զուտ դիրք	28548292	(444130)	2096826	30200988

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

	ՀՀ դրամ	Դիմքի արտարժույթ *	Ուսման արտարժույթ **	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական իջուցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ ուն	7347402	7689460	358155	15395017
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմակերպությունների նկատմամբ	4740908	2873563	233466	7847937
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9881711	36655627		46537338
Վաճառքի համար մատչելի ֆին ակտիվներ	10464825			10464825
Մինչև մարման մեծանկատար պահվող ֆին ակտիվներ		501835		501835
Այլ	8670101	73467	4912	8748480
Ընդամենը ակտիվներ	41104947	47793952	596533	89495432
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմակերպությունների նկատմամբ	8187370	434321	2	8621693
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3221720	36487720	391881	40101321
Ստորադաս փոխառություններ		4906203		4906203
Այլ պարտավորություններ	1348474	5168110		6516584

Ընդամենը պարտավորություններ	12757564	46996354	391883	60145801
Զուտ դիրք	28347383	797598	204650	29349631

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը ՄԴՌ-ը ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներին շվեյցարական ֆրանկը կանադական դոլարը շվեդական կրոնը դանիական կրոնը ավստրալիական դոլարը և բանկային ոսկին (ՄԴՌ-ի զամբյուղի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ի դոլարը Եվրոն ճապոնական իենը և անգլիական ֆունտ ստեռլինգը) :

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը այլ արտարժույթներ :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է որ տոկոսադրույքի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետևանք ունենալ բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույքի ռիսկի չորս տեսակ

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույքների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս երբ փոփոխվող տոկոսադրույքներով ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույքների հետ՝ որոնց միջև կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է երբ կորի փոփոխության հետևանքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքների փոփոխություն՝ կապված մարման ժամկետայնությունից օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն աճում են իսկ կարճաժամկետինը՝ նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը և/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը և/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունք բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը ավանդների վաղաժամկետ դուրսբերումը վարկերի տոկոսադրույքների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկն առաջանում է երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում և տեղաբաշխում միևնույն բազիսային տոկոսադրույքներով սակայն որոշ ժամանակային ճեղքվածքով ըստ որի բանկի ներգրավված և տեղաբաշխած միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով որոնցից կարևորվում են

- տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի կամ տոկոսադրույքների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել)
- դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը թույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը՝ հաշվի առնելով ներգրաված պարտավորությունների և տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքվածքը (GAP) հաշվարկելու համար

$$GAP = RSA - RSL \tag{1}$$

որտեղ
RSA տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են
RSL տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորություններն են
GAP տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունն է:
Ճեղքվածքը կարող է լինել գրոյական բացասական և դրական: Բացասական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների աճը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների նվազումը կբերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները

- ❖ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ այսինքն մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքով
- ❖ տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում
- ❖ տարբեր մարման ժամանկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքերի փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Հաշվարկի համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը

$$\Delta NII = \sum GAP_t * \Delta R * K \tag{2}$$

որտեղ
 ΔNII զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում
 GAP_t – t ժամանակաշրջանի ճեղքվածքն է
 ΔR – տոկոսադրույքի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է
 $K = (90t) / 365$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով նպատակահարմար է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամիսների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցպահանջ ակտիվները և պարտավորությունները քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատարության պատճառով դրանց տոկոսադրույքների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում «Բանկերի հաշվետվությունները դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» Կանոնակարգ 3ով սահմանված ձև թիվ 9 հաշվետվությունը:

Հաշվարկում յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները գտվում են ակտիվներից այսպես վերցվում է «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» և «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» ակտիվների և պարտավորությունների հանրագումարների տարբերությունը: Ստացված տվյալները տեղադրելով բանաձև (2)–ի մեջ հաշվարկվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա

$$\Delta NII = (GAP15*75/365+ GAP45*45/365+ GAP75*15/365) * \Delta R \qquad (3)$$

GAP մոդելի հիման վրա կատարվում է նաև տոկոսադրույքի նկատմամբ բանկի զգայունության վերլուծություն որն ի տարբերություն վերը ներկայացված մոդելի ընդգրկում է նաև անտոկոս և ցպահանջ ակտիվներն ու պարտավորությունները:

Համաձայն այս վերլուծության GAPի հաշվարկում ընդգրկվում է «ցպահանջ» «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» և «Անտոկոս» ակտիվները և պարտավորությունները: Նշված ժամկետայնությամբ ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերվում է ակտիվներին (սովորաբար կոչվում է ճեղքվածքի հարաբերակցություն GAP/ASSETS) ինչը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցության ուղղությունը (դրական կամ բացասական GAP) և ռիսկի նկատմամբ զգայունության աստիճանը (ճեղքվածքը ակտիվների որ տոկոսն է կազմում): Դրական կումուլյատիվ ճեղքվածքը վկայում է որ կարճաժամկետ հատվածում (երեք ամսվա ընթացքում) բանկը ունի ազատ դրամական միջոցներ որոնք կարող է տեղաբաշխել եկամտաբեր ակտիվների մեջ՝ չառաջացնելով իրացվելիության հիմնախնդիր: Հետևաբար դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բարենպաստ ազդեցություն թողնել բանկի եկամուտների վրա:

31/12//16/թղթությամբ			
ΣGAPt	- 2918897	հազդդրամ	
Տոկոսադրյութների հետևյալ փոփոխություններ իարդյունքում			
ΔR	-1%	2%	
Շահույթ/Վնաս(ΔNII	29189	-	58378

30/09/17թ դրությամբ

ΣGAPt - -175024 հազդրամ

Տոկոսադրույքների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում

ΔR -1% 2%

Շահույթ/վնաս(ΔΠ) 1,750 - 3,500

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

	մինչև 1 ամիս		1ից մինչև 3 ամիս		3ից մինչև 6 ամիս		6ից մինչև 1 տարի		1ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝	7069439	1521390			800000				12700	984309		
վարկեր		1521390			800000				12700	984309		
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	7069439											
այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխառվածություններ այդ թվում՝	973103	75990	196062	124767	230545	463184	810270	3450674	4486112	20298505	3750505	18167859
վարկեր	26997	75990	196062	124767	230545	463184	810270	3450674	4486112	20298505	3750505	18167859
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	946106											

այլ												
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝					1866064		1800636		5506824		2157041	
երկարաժամկետ պարտք գործիքներ									5506824		2157041	
կարճաժամկետ պարտք գործիքներ					1866064		1800636					
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գործիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր										501328		
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	8042542	1597380	196062	124767	2896609	463184	2610906	3450674	10005636	21784142	5907546	18167859
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	7611969		15418		85093		478		38658		2387822	
վարկեր	1400000		213				478		32408		2387822	
ավանդներ			15205		85093				6250			
ֆակտորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	6211969											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	39395	2761675	368194	3120509	104015	3023536	312962	7968570	498248	12549268		
ավանդներ	39395	2761675	368194	3120509	104015	3023536	312962	7968570	498248	12549268		
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝										5645700		
փոխարկելի արժեթղթեր												
հիփոթեքային պարտատոմսեր												
այլ պարտատոմսեր												
Ստորադաս փոխառություններ										5645700		

Ներգրաված այլ միջոցներ												4784100
Ընդամենը	7651364	2761675	383612	3120509	189108	3023536	313440	7968570	536907	18194968	2387822	4784100
Զուտդիրք	391179	(1164295)	(187550)	(2995742)	2707501	(2560352)	2297466	(4517896)	9468729	3589174	3519724	13383759

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

	մինչև 1 ամիս		1ից մինչև 3 ամիս		3ից մինչև 6 ամիս		6ից մինչև 1 տարի		1ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով	դրամով	արտարժույթով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինկազմ նկատմամբ այդ թվում`	4264127					72591	249993	1451820	9253	639050		
վարկեր						72591	249993	1451820	9253	639050		
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	4264127											
այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխառություններ այդ թվում`	427152	484189	107173	486527	752479	106193	599363	1294036	4130572	23055507	3002760	12382764
վարկեր	15942	484189	107173	486527	752479	106193	599363	1294036	4130572	23055507	3002760	12382764
ավանդներ												
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	411210											
այլ												
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում`					249674				8130385		2041931	
երկարաժամկետ պարտք գործիքներ									8130385		2041931	
կարճաժամկետ պարտք գործիքներ					249674							
ավանդային հավաստագրեր												

կապիտալի գոծիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր										501834		
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	4691279	484189	107173	486527	1002153	178784	849356	2745856	12270210	24196391	5044691	12382764
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	6220171		412		250		100327	62295	6349	69989	1680067	
վարկեր	1400000		412		250		327		6349		1680067	
ավանդներ							100000	62295		69989		
ֆակտորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	4820171											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	20469	856061	56210	2930108	344270	4349484	140360	7798809	230083	7465075		1839
ավանդներ	20469	856061	56210	2930108	344270	4349484	140360	7798809	230083	7465075		1839
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝										5122000		
փոխարկելի արժեթղթեր												
հիփոթեքային պարտատոմսեր												
այլ պարտատոմսեր										5122000		
Ստորադաս փոխառություններ												4839400
Ներգրված այլ միջոցներ							246047					
Ընդամենը	6240640	856061	56622	2930108	344520	4349484	486734	7861104	236432	12657064	1680067	4841239
Զուտդիրք	(1549361)	(371872)	50551	(2443581)	657633	(4170701)	362622	(5115248)	12033778	11539327	3364624	7541525

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները

Հողվածի անվանումը	Հաշվեու Ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու Ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում` վարկեր ռեպո տոկոսային սվոպ	11.5 6.29	7.94	11.50 6.92	10.17
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17.26	11.69	18.59	12.25
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10.54		10.58	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր		6		6
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	8.11	6.50	9.14	6.83
Պարտավորություններ հաճա խորդների նկատմամբ	10.65	5.88	11.56	6.84
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		5.5		5.5

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական գործիքների գների փոփոխության հետևանքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեթղթերի կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոնների այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոնների հետևանքով: Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի «Ներդրումային քաղաքականությամբ» սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նաև ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման և չափման ուղղությամբ:

323Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ և առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային և ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նաև հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- ✓ առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- ✓ երկրորդային պահուստները (պետական և այլ արժեթղթեր)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետևյալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում և իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության և իրացվելիության միջև օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը
- բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման և կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետևյալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

1 Ձևավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում և վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցպահանջ և ժամկետային) բազային համապատասխան

2 Վերահսկել ակտիվների և պարտավորությունների՝

- որակը
- ծավալները

- կառուցվածքը
- նրանց եկամտաբերության և ծախսատարության մակարդակները

3 Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը

4 Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա

5 Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների և պասիվների) կառավարման և վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝

- իրացվելիության և վճարունակության ապահովումը
- տոկոսային մարժայի կառավարումը
- ներգրավման և տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- ռիսկերի կառավարումը
- ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Ձևավորված նպատակների և գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով

1 Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:

2 Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:

3 Իրացվելիության և եկամտաբերության միջև ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:

4 Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները և ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ և ծավալների ռեսուրսային բազա:

5 Միջոցների չհիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում և փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների և որոշումների հիման վրա:

6 Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:

7 Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ելնի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ

դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամուտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:

8 Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ձևավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը և կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նաև որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Զաշխատող		Մարմանը մնացել է							
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3ամիս	3ից մինչև 6ամիս	6ից մինչև 12ամիս	1ից մինչև 5տարի	5արուցավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			16167731							16167731
Պահանջներ բբանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			1406540	7995796	874556	154775	1660160		69891	12161718
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	410133	1209696		2656848	3507665	6111992	26038296	12301734		52236364
Արժեթղթեր այդ թվում					1839652	1732601	3711503	4548139	44251	11876146
առևտրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի						767555	2343044	2050955	44251	5205805
մինչև արման ժամկետը պահվող								501329		501329
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ					1839652	965046	1368459	1995855		6169012
Այլ պահանջներ	22051		530489				472	3344		556356
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	432184	1209696	18104760	10652644	6221873	7999368	31410431	16853217	114142	92998315
Այդթվում՝ I խմբի արտարժույթով	264981	1041432	7229152	7495583	2934943	4808571	12539572	18989175	69891	55373300
II խմբի արտարժույթով			2548455	233582		18174	254			2800465
Այդ թվում՝ Փոփոխվո դտոկոսադրույքներով										

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	46901	345972	1311347	13383198	6221873	7999368	28416586	16853217		74578462
Անտոկոս	385283	863724	16372800	2936218					117256	20675281
Պայմանագրային պահանջներ**				1047757	1153026	2045079	9108261	3685602		17039725
Պարտավորություն ներբանկերի և այլ ֆինկազմ նկատմամբ			254379	7912514	2137243	151486	753428	1857514		13066564
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբայդ			15375877	6832884	3245858	8462604	13142315	4785216	186290	52031044
թվում՝ ցպահանջ ավանդներ			15375877							15375877
Ժամկետային ավանդներ				6818761	3245858	8393655	13142315	4785216		36385805
այլ				14123		68949			186290	269362
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							5666900			5666900
Այլ պարտավորություններ			299597	325		2868	328			303118
Հետհաշվեկշռային պայմանակա նպարտավորություններ			2698017	1845814	11000		37581	31331		4623743
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			15929853	14745723	5383101	14349939	13895743	6642730	186290	71067626
Այդք վում՝										
I խմբի արտարժույթով			13279424	5931336	2889604	8014483	16100775	7042380		53258002
II խմբի արտարժույթով			183131	2846971	164104	131507				3325713
«Խոշոր»պարտավորություններ*			8185008	4406915			3387420	7042380		23021723
Այդքվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			15860195	14277861	5264794	8433019	17192533	8899894		69928296
Անտոկոս			358981	2725123		71817	328		186290	3342539
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		1209696	2174907	(4093079)	838772	(6350571)	17514688	10210487	(72148)	21930689
Այդքվում՝										
I խմբի արտարժույթով	264981	1041432	(6050272)	1564247	45339	(3205912)	(3561203)	11946795	69891	2115298
II խմբի արտարժույթով			2365324	(2613389)	(164104)	(113333)	254			(525248)
Այդքվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	46901	345972	952366	10658075	6221873	7927551	28416258	16853217	(186290)	71235923

Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		1209696	3384603	(708476)	130296	(6220275)	11294413	21504900	21432752	
-----------------------------------	--	---------	---------	----------	--------	-----------	----------	----------	----------	--

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածիանվանումը	Զաշխատող		Մարմանըմնացելէ							
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցյախանց	մինչև3ամիս	3իցմինչև6ամիս	6իցմինչև12ամիս	1իցմինչև5տարի	5տարուցավելի		
Ակտիվ ներիմարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցվա ծ դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲ ում			15395017							15395017
Պահանջներ բանկերի ևայլ ֆինկազմ նկատմամբ			989539	4000121	337856	1678192	777141		65088	7847937
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	734505	1602355		2216942	2947526	5490531	16297690	17247789		46537338
Արժեթղթեր այդ թվում					151794		5712626	5057989	44251	10966660
առևտրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի					151794		881801	4556154	44251	5634000
մինչև մարման ժամկետը պահվող								501835		501835
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ							4830825			4830825
Այլ պահանջներ	37578		93263							130841
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	772083	1602355	16477819	6217063	3437176	7168723	22787457	22305778	109339	80877793
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	619398	1382057	8577606	3321113	2217466	5807253	13673857	14074468	65088	49738306
II խմբի արտարժույթով			522402	69568						591970
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	93543	729674	889213	8197591	3335253	7168723	21480471	22305778		64200246
Անտոկոս	678540	872681	15593153	292645	101923				110052	17648994

Պայմանագրային պահանջներ**				913626	1068156	1876260	4955080	4712890		13526012
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինկազմ նկատմամբ			454738	6276619	29588	224246	366043	1270459		8621693
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ			14742679	4347713	5086212	8102586	7715363	4851450	161521	45007524
թվում` ցպահանջ ավանդներ			14742679							14742679
ժամկետային ավանդներ				4159413	4744740	7976840	7715363	4851450		29447806
այլ				188300	341472	125746			161521	817039
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							5141995			5141995
Այլ պարտավորություններ			637310		6000	1033	9840	8760		662943
Հետհաշվեկշռային պայմանակա նպարտավորություններ			1579640	111203	26903	42746	27250			1787742
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			15834727	10624332	5121800	13594573	8081406	6130669	161521	59434155
Այդքվում`										
I խմբի արտարժույթով			13501683	3901348	4247585	7810883	7550652	9972918		46985069
II խմբի արտարժույթով			68525	291887	151698	81223				593333
«Խոշոր» պարտավորություններ*			10796010	6318031	483940	72591	1693790	9961400		29325762
Այդ թվում` Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			15599632	10122373	4846472	8286438	8055692	11243377		58153984
Անտոկոս			365435	1490774	224449	3755	9840	8760	161521	2264534
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		1602355	643092	(4407269)	(1684624)	(6425850)	14706051	16175109	(52182)	21443638
Այդ թվում`										
I խմբի արտարժույթով	619398	1382057	(4924077)	(580235)	(2030119)	(2003630)	6123205	4101550	65088	2753237
II խմբի արտարժույթով			453877	(222319)	(151698)	(81223)				(1363)
Այդ թվում` Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	93543	729674	523778	6706817	3110804	7164968	20392744	23374905	(161521)	61935712
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		1602355	2245447	(2161822)	(3846446)	(10272296)	4433755	20608864	20556682	

Ջուտև կուտակային իրացվելիության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունենալու ցանկում ստվորը բանկը կարող է փակել վաճառքի համար նախատեսված արժեքի (պետական գանձապետական ՀՀ ԿԲ արժեքներ) վաճառքով: Բանկի յսարժեքների պորտֆելի մնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատվերներից որոշումով կայուն են մնալ հանջարկուստիկ արելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը՝ Լարկային Ներդրումային ալկոմիտները ստորաբաժանում են բրնդեկավարները կոնկրետ ֆինանսական ոլորտում ներկայացնելի սառաջ ոլորդում են վերը նշված սկզբունքներով:

Բանկի ակտիվների ակարտավորությունների օպտիմալ նապատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ռազմավարությունից:

Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաչափերը կարգավորվում են Բանկի «Ներդրումային Քաղաքականությանը» կողմից՝

1. Բանկի ներդրումային պորտֆելի կարողընդգրկելի նույն թողարկողից անկացած տիպի արժեքների այն պիսիք անակորդգերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 4%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատվերի վրա:
2. Բանկի ներդրումային պորտֆելի կարողընդգրկելի անկացած տիպի արժեքների այն պիսի ծավալ ոլորդգերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատվերի վրա:
3. Բանկի պետական պարտատվերի պորտֆելի ռառանցի աշվի առնելու ռեպոհամաձայնագրերով ձեռք բերված արժեքները չի կարողգերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%-ը:
4. Բանկի ներդրումային պորտֆելի աշվի առնելու ռեպոհամաձայնագրերով ձեռք բերված արժեքները չի կարողգերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 40%-ը:
5. Մեկերկրում կատարված ներդրումների չափը ալթովում ալթերկրի բանկերում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդները ալթ բանկերում ներդրված միջբանկային մավանդները չպետքգերազանցել ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվի առնելով համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգի 2-ի տվյալերի կիշի ժը):

Սույն սահմանաչափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաչափերից շեղումները կարող են թույլատրվել միայն Բանկի Խորհրդի կողմից՝ Խորհրդի համապատասխան ոլորտում:

Բանկի ներդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային կառուցվածքից և թողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում են ներդրումների շուկայական միսկի միջինացում և կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ միսկի մվազեցում:

2. Ներդրումների մեծ հատուկ նիսկի մի ավագեցման աստիճանը կախված է ներպորտ ֆեյլայի նկորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտ ֆեյլայի նկորելացիայի գործակցը, այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:

3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այն պետքի նախնական չափով մի ավագեցվի ներպորտ ֆեյլայի նկորելացիայի գործակցը:

Իրացվելիության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ և մեթոդիկաների նշանակալիությունը: ՀԱՄԵԼՍՀ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստորև ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքը: Գնահատման հաշվարկի իրականացվում է ելնելով ակտիվների և պարտավորությունների մարմանը մնացած ժամկետներից: Հաշվարկներին մեջը նդգրկվում են միայն մի չև մեկ տարի մարմանը մնացած ակտիվները և պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման մոլյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ակնթարթային մինչև 90 օր կուտակային ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնթարթային իրացվելիություն

$$ԱԻ = \frac{Ացպ\text{Պցպ}}{ԲԻԱ}$$

որտեղ

ԱԻ Բանկի ակնթարթային իրացվելիությունն է

ԲԻ Աբարձր իրացվելիակտիվներն են

Ացպ – ցպահանջակտիվներն են

Պցպ – ցպահանջ պարտավորություններն են:

2 Մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիությունը բանկի մինչև 90 օր մարման ժամկետայնության մեկտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև 90 օր մարման ժամկետայնության մեկտիվների տարբերության (մինչև 90 օր մարման ժամկետայնության մեկտիվների) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելիակտիվների

ԿԻ _{մինչև 90 օր} =	Ա _{մինչև 90 օր} Պ _{մինչև 90 օր}
	ԲԻԱ

որտեղ

ԿԻ_{մինչև 90 օր} բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ա_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պ_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 **Ընդհանուր իրացվելիությունը** բանկի մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԸԻ =	ԸԱԸՊ
	ԲԻԱ

որտեղ

ԸԻ բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԸԱ– մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

ԸՊ– մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարթային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (**ԿԻ**_{մինչև 90 օր}) և բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (ԸԻ) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաչափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ

բացասական մեծությունից մինչև 0%	C	անբավարար
0%ից (ներառած) մինչև 50 %	B	բավարար
50%ից (ներառած) բարձր մեծությունը	A	լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 30/09/17թ ABB:

Բանկը իրականացնում է մաս իրացվելիության գնահատումը ըստ ՔԱՍԵԼՍի որը կը 30/09//17թ դրությամբ կազմել է 5 միավոր:

Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

1**Ակտիվների կառավարման ընթացքում**

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կարևորագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ կառուցվածքի ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը և հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դինամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում երբ առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ և շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն է հաճախորդների ձևավորված բազայի դրամական հոսքերի վերլուծությունը և հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման համար Բանկը պետք է ղեկավարվի հետևյալ սկզբունքներով

✓ օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի և սեփական կապիտալի ավելացմանը:

✓ ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների և կապիտալի միջև ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ և համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով և առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակարևորը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույքները ինչպես նաև երկարաժամկետ փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների և դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույքները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության և դրանց օգտագործման համար հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իջեցնում է իր տոկոսադրույքները և միջբանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կարևորը տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձևավորված GAPի և սպրեդի որոշման և կառավարման միջոցով:

3 Ակտիվապասիվային կառավարման ընթացքում իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝ ցպահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը և պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետև միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջև որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության և իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետև որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների և վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձևավորվում է վարկային պորտֆելը:

բ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրաված միջոցների աղբյուրներից և սահմանվում է որպես որոշակի հարաբերություն ակտիվների և պասիվների համապատասխան տեսակների միջև:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովվածություն և համապատասխանաբար պարտադիր պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապես ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշ քան ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպես ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային և երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատուների նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապես այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալը և պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը և շահութաբերությունը:

«Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող ընդհանուր կապիտալը, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը.

<u>Ամիս</u>	<u>Նորմատիվային կապիտալ</u> հազ. դրամ	<u>Ն 1 նորմատիվ</u>
հունվար	31,950,897	37.70%
փետրվար	31,935,792	37.95%
մարտ	32,055,039	36.35%
ապրիլ	32,385,493	36.17%
մայիս	32,629,341	35.84%
հունիս	32,657,968	35.00%
հուլիս	32,863,706	33.54%
օգոստոս	33,009,156	32.59%
սեպտեմբեր	33,085,008	31.82%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

վարկային ռիսկ	92,766,495 հազ. դրամ
շուկայական ռիսկ	1,105,875 հազ. դրամ
գործառնական ռիսկ	239,564 հազ. դրամ

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	16,167,731	-	-	-	16,167,731
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	10,615,490	731,153	740,422	74,653	12,161,718
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	52,232,509	2,712	1,143	-	52,236,364
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	11,374,817	-	-	-	11,374,817
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	501,329	-	-	-	501,329
Այլ ակտիվներ	9,437,763	5,669	1,868	90,704	9,536,004
Ընդամենը ակտիվներ	100,329,639	739,534	743,433	165,357	101,977,963

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	15,395,017	-	-	-	15,395,017
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	6,848,749	687,653	310,096	1,439	7,847,937
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	46,515,190	18,259	960	2,929	46,537,338
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10,464,825	-	-	-	10,464,825
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	501,835	-	-	-	501,835
Այլ ակտիվներ	8,740,137	6,971	1,372	-	8,748,480
Ընդամենը ակտիվներ	88,465,753	712,883	312,428	4,368	89,495,432

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն :

«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

«Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

«Ընդունված գրավ»

Բանկը որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են՝

<u>Գրավի անվանում</u>	<u>Գրավի արժեք</u>
այլ արժեթղթեր	1,569,066
թանկարժեք զարդեր և մետաղներ	1,294,315
անշարժ գույք	78,131,955
փոխադրամիջոցներ	4,707,830
հիմնական միջոց	2,349,512
պատրաստի արտադրանք	12,230,824
դրամական միջոցներ	1,216,354
այլ գրավ	8,325,936

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: